

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

irrdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Általános Tudósító-hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvánt. petitaóra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Az alispáni jelentésből.

(Az 1898. második félévről.)

A felnőttek közegészségi állapota nem volt kielégítő amennyiben váltóláz, légző és emésztő szervek hurutos bántalma mellett a hasihagymáz az egész vármegye területén szórványosan nagyobb számban mutatkozott.

A gyermekek közegészségi állapota szintén nem volt kielégítő, mert a légző és emésztő szervek hurutos megbetegedése mellett a vörheny, vérhas, ronszoló-toroklob nagyobb számban észleltetett.

Bonczvizsgálat rendőri tekintetből 10 esetben teljesített; ezeknél a halál legközelebbi okául 5 esetben fulladás, 1 agyronszolás, 1 tüdőlob, 1 szívzélhűdés, 1 agyhűdés, 1 rohamos szülés utáni elvérzés tállaltott.

Külső hullaszemle rendőri szempontból 57-szer ejtetett meg, súlyos sértés bejelentett 32-szer.

Öngyilkosságot 14 egyén követelt el. Velelten szerencsétlenség által halálnak 43 egyén esett áldozatává.

Szerencsétlen szülés előfordult 6 esetben. Elmekórnak 11 esete lett hivatalos eljárás tárgya.

Veszett eb által 5 egyén maratott meg. A hasznos háziállatok egészségi viszo-

nyai, a sertésvésztlől eltekintve, kielégítők voltak. A sertésvész a lrfolyt időszak alatt tetemesen apadt, s jelenleg a vármegyének még csak 13 községe van zárlat alatt. A vármegye területén 39 fedezetési állomáson a nm. földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 116 állami ménnek elhelyezését engedélyezte.

A múlt évi augusztus hó 1-től december hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 89 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelvételi jegyzőkönyvek szerint 101.159 frt 60 kr lett ki; biztosítás által megtérült 50.864 f.1 34 kr. s így a biztosítatlanul szenvedett kár 50.295 frt 26 kr.

A vármegyei népoktatásügy állapotáról a következőket van szerencsém jelenteni:

A november hóban lezárt utolsó tanév statisztikai adatai szerint a tankötelesek száma 79608. A tényleg iskolázó tankötelesek száma 996-tal több, mint az utolsó előtti tanévben. A vármegyében van jelenleg 11 polgári iskola, két felső népiskola, 417 elemi iskola, egy szakrajztanfolyam iparos segédek részére, hét iparos tanonciskola, három kereskedelmi tanonciskola.

Több iskolátlan muraközi községnek állami iskolával ellátása ügyében fontos intézkedések történtek.

Nagyfalu község elfogadván Minister ur

összes feltételeit, az állami iskola megnyitása már csak az elhelyezéstől függ.

A Kristóffalván emelendő állami iskolához Kristóffalva és Jánosfalva járulmányainak s fenntartási költségeinek arányos megosztását rendelte el Miniszter ur.

Nyírvölgyön, a mennyiben a község a rendelkezésére álló jelentékeny iskolai alaphól a helyiséget felépíti, az állami iskola esetleg már 1899. év folyamán fog megnyílhatni.

Áltában pedig több muraközi iskolátlan község iskolailag rendezése ügyében, a telek, fenntartás vagy járulmányok nehézségei miatt felmerült akadályok elhárítása céljából a tárgyalások tovább folynak.

A vendvidéki Mellincz község állami iskolája 1899. évi szeptember hóban nyílik meg. A vármegye tanítóinak száma 691. Ezek közül 642 képesített, 49 nem képesített, 625 rendes, 66 segéd, 573 férfi, 118 nő.

A nem képesített tanítók közt vannak az övő- vagy tanítóképzőt teljeszen, vagy részben végzett, de még oklevelet nem nyert egyének is. A nem képesített tanítók száma felszökken, mert a tanítói hiány, az új állások szaporodása, az üresedésben levő állásoknak okleveles tanítóval beföltését, ismételt pályázati hirdetések deazára is, sok esetben teszik lehetetlenné.

TÁRCZA.

Szép Heléna.

Irtá: Kóbor Tamás.

Szép Heléna ezelőtt Giergl Zsófia volt, egy cseh házmesternek a lánya. A házmester szobából vitte utja a csillagok felé.

Bolondos szükös idők, mikor minden áldott éjszaka kaput nyitott a szegény riporternak s szépen megköszönte érte járó tíz krajczárt. A kicsi kézi lámpás derengve világított hajnalban, a kapuajtában el-eláldogáltunk, mint a szerelmese. Én tréfáltam, ő nevetett. S míg fölhaladtam a lépcsőn, jó magasra tartotta a lámpát s az utolsó fokig bevilágította az utamat.

Most maga világít nekem Zsófi, majd ha kikerült az iskolából, én világítok magának.

- De nemcsak így, kézi lámpással.
- De nem is csak úgy 10 krajczárért.
- Hát mit kapnak a kritikusok?
- Szabadjegyei az öltözöbe.
- No, kap — egészen a spanyol falig.
- Ha ugyan nem lesz a feleségem. Színésznőnek legjobb, ha újságíróhoz megy.
- Föltéve, hogy nem megy egy báróhoz.
- Az már igaz. De ha nem kap bárót, gondoljon reám. Még én is nagy ember leszek addigra. Elkészülök drámámmal s akkor meglássa, többet érnek egy bárónál is.
- Jó, jó, hanem aztán jól kidicsérjen ám! Isten a tanum, hogy jól kidicsérem. Nem az újságban, hiszen ott sohasem szorult protekciózomra,

hanem az én szük, szegényes, hónapos szombában. Dicsérem a lámpája szelid fényét, mely bevilágította nemcsak háromemeletes utamat, hanem a szívemet is. Találtam abban sok csodálatos szép dolgot, melyekről eddig sejtelmem sem volt, hogy benne vannak. Például az ő gömbölyű piros arcát, gyönyörű metaforákat arról az arczról és csilingelő rimeket, hullámzó rithmusokat, melyekhez csak a szók hiányzottak, hogy a világ legszébb költeményei legyenek. Ezeket a szókat kerestem a piros hajnal hasadásáig és még sem találtam meg. Nem is találok soha többé, mert a gömbölyű arcz is kiköltözött szívemből, a rimék, a rithmusok sem rezegnek többé a lelkemben.

Zsófinak különben is valóságos házmesteri álmái voltak a jövőről. A legnagyobb boldogságát, abban lelte, hogy ezután nem kell menni kinyitni a kaput, hanem ő esenget be a palotába, neki mondják, hogy: kezeit csókolom, s ő ad tíz krajczárt. S nem kell többé hazudnia, mert most röstellte, hogy házmester leánya és nem kell többé két életűnek lennie. Most az iskolába takarosan, sőt elegánsan jár, de mihelyt hazáér, belebúvik a hamupipőke blúzjába és horgol, köt, surol, mos és éjjel után nyitogatja a kaput.

— Hadd szokja meg az éjjelezést, mondta az apja.

— Zsófi letette az utolsó vizgát és lett belőle Szép Heléna. A közönség adta neki ezt a nevet, annyira egynek találta őt első szerepével, melyben föllépett. Szomorú estém volt akkor. Láttam őt fölragyogni, mint elsőrendű csillagot és nagyon megsajnáltam — magamat. Voltak nekem is álmaim a dicsőségről s lám nekem még mindég be kell térnem az én kicsi harmademeleti hónapos szobámba. Rejtettem a szegénységemet

épen úgy mint ő, mert az az idő örökre letűnt, mikor a művész és költő életrajzában dicsősítő passzus az volt: »szegény szülőktől származott s nyomoron küzdötte fel magát a Parnasszusra.

Aztán az a becsöngetés. A kapu is kedvetlenül nyikorgott és egy mogorva, tompa felhang dörmögött magában valami jó kívánságot. Félíg meztelen kőműves ember a kedves, rövid ruhás, szép leány helyett. Megálltam gépiesen a kapu alatt és kerestem őt. Aztán három lépcsőt ugorva egyszerre csak úgy menekültem a lámpa álmos világától és alig értem a második emeletre ez a szerelmes tárgy is eltűnt már. Szép Heléna, nagy művésznő vagy hanem — ne vedd sértésnek — mégis csak jobb voltál te nekem házmester-nőnek.

Nem maradhattam meg ebben a házban. Valami gyógyítási valóm volt, a mének nem jó az itteni levegő.

Volt alkalmam tapsolni a dívának, találkoztam is vele estélyeken, hangversenyeken, de ő nem nézett reám, én meg félre fordultam. Még mindég a kicsi riporter voltam, a drámám nem akart elkészülni.

De nem azért vett semmibe, hanem mivel ő már nem volt házmesterleány. Restelte a multját és én ebből a multból voltam emlékeztető mumia.

Élvezte a pompát, a fényt, a gazdagságot s mintha az a báró is találkozott volna már, a ki többet ér a szegény újságírónál.

(Vége köv.)

Tanítói fizetéseknek négyszáz forintig kiegészítése vagy második tanítói állás javadalma czimén közel hetven iskola kap jelleg különbsége nélkül államsegélyt vagy van államsegélye közvetlen elintézés alatt.

Az évötödös pótlék államsegélye körüli eljárás folyamatban van.

A tanévet lezáró adatok a vármegyei kisdévedelem következő állapotát tüntetik fel. Volt 18 kisdévodova, 7 állandó, 42 nyári gyermekmenedékház. Összesen tehát 67 óvóintézet szolgálta a kisdédek védelmét.

A nemzetiégi vidékek kisdévedelmének fejlesztésére az illető vidékek viszonyainak megfelelő menházvezetők kiképzése czéljából tanfolyam rendezése fog kérelmezteni miniszter urtól.

Megindult a gazdasági ismétlő iskolák szervezése is.

Zala-Egerszegen az állami elemi iskola mellett egy önálló gazdasági ismétlő iskola nyitottat.

Az állami iskolák mellett már több helyen nyitottat gazdasági ismétlő iskola. Így Stridón, Hodosánban, Perlakon, Ráczkanizsán, Királylakon, Zrinyifalván.

A vármegye tanítói közül eddig mintegy ötvenen vettek részt gazdasági, gyümölcsészeti, kertészeti, tejgazdasági tanfolyamokon.

Az 1897. év végén volt 1189.52 km. hosszú törvényhatósági közúthálózat 1192 km.-re emelkedett.

Ezen 1192 km.-t tevő hálózatnak csak 6.6 km.-nyi része kiépítetlen. A többi 1185. km. az ez év minden szakában jól járható. A törvényhatósági területén levő községi közlekedési és községi közdülő közutak térképezése az elmúlt évben befejeztetett. Összesen 53 drb. új hid és átérés létesített, 71 nagyobb szabású hidjavítás foganatosított.

A közigazgatási viszonyokat illetőleg tisztelettel jelentem, hogy az összes termények október hó folyamán betakarítottak, az őszi vetések a kedvező időjárás következtében bevégeztek, ki is keltek és jól állanak, hogy kedvező időjárás esetén a legszébb reményre jogosítják gazda közönségünket.

A kisiparos osztály megélhetési viszonyai is kedvezőbbek az előbbi évekhez képest, mert a magasabb gabonaárak következtében készítményeiket jobban értékesíthetik.

A napszámos osztály és a lakosság szegényebb része fuvarozás, erdei famunka és az erélylyel megindult szőlőfelujításoknál nagyobb mennyiségben szükségessé vált napszám által fedezni mindennapi szükségletét.

A hasznos házlállatok megléhetőségen és árak örvendenek, különösen a sertések iránti kereslet nagy, de a múlt évben uralgott sertésvész miatt csak kevés gazda van azon helyzetben, hogy eladhasson.

Általában véve a múlt év jobb gabona és bortermeis következtében a lakosság megélhetési viszonyai a vármegye egész területén jelenleg kielégítő ugyan, azonban az anyagi helyzetet, — tekintve, hogy a bir-

tokosság legnagyobb része adóságokkal van terhelve, váltókkal, kötelezvényen alapuló tartozásokkal el van árasztva, — jónak nem jelezhetem.

A lefolyt időszak alatt nagyobb elemi csapások, a lakosság anyagi viszonyaira befolyással bíró események nem fordultak elő.

A jövő évi aratási és cséplési szerződések legnagyobbbrészt a múlt évekhez hasonló alapon megkötötték, s egyáltalában oiy körülmények, melyek akár az adminisztrációra, akár a törvényes és társadalmi rend megbontására befolyással bírnának, vagy arra zavarólag hatnának, nem észleltek.

A m. kir. csendőri őrszerek által tartóztatva lett gyilkosságért 1, gyilkosság gyanuért 1, rablógyilkosság kísérletért 1, emberölésért 1, emberölés kísérletért 1, gyermekölésért 1, méhmagzat elhajtásért 1, rablásért 5, mérgezésért 3, súlyos testi sértésért 10, gyújtogatás gyanuért 3, betöréses lopásért 22, lopásért 76, lopás részességért 2, lopás gyanuért 5, orgazdaságért 1, sikkasztásért 4, okirat hamisításért 3, felségérsért 2, magánlak megsértésért 1 igazolvány nélküli csavargásért 72 egyén, — továbbá 5 katonaszökevény és 4 körözött egyén fogatott el, s szolgáltattott át az illetékes hatóságoknak.

A vértetű.

(Folytatás.)

Ősszel néha már augusztus végén, de legtöbbször csak szeptember végén, október elején — a szárnyatlan rovarok között akadnak aránylag kisebb számban szárnyasok is, a melyek a szárnyatlanokból egyszerűen úgy fejlődtek, hogy testük többszörös vedlés után karsubb lett és négy szárnyat kapott. Ezek a szárnyasok szintén szűzen szaporodás után és szintén elevenek szülnék és pedig összesen csak 7—9-et. Ezt az ivadékok a szárnyas vértetű vagy ugyanarra a vértetű okozta sebhelyre, a hol maga is felnőtt, vagy sokszor másra, a melyre átrepült, helyezi el. A szárnyas vértetű ezen ivadékaik nagyobb része mézszínű sárga és nagyobb termetű, míg ellenben kisebb része zöldes színű és kisebb termetű; az előbbi nagyobb rovarok teljesen kifejlődött ivarszervekkel bíró nőstények, míg az utóbbiak, a kisebbek teljesen kifejlődött ivarszervekkel bíró hímek. Mindket alak szárnyatlan, szívó szájszerveik és belső emésztő szervek teljesen hiányzanak, úgy hogy nem táplálkozhatnak. Egyedüli rendeltetésük az, hogy párzás után a nőstény letolja az egyetlen petéjét, azt, a mely sok tekintetben hasonlít a fillo-xera téli petéjéhez, de különbözik attól abban, hogy belőle a rovar még az ősz folyamán kikél, hogy azután védve részint a rovarok levedlett bőreitől, vagy az elpusztultak hulláitól, részint pedig a sebet takaró viaszos váladéktól, a sebhely mélyén átteleljen.

Tavaszzsal pedig úgy ez a rovarlak, mint általában a többiek közül azok, a melyeket a tél fagya nem ölt meg, úgy szaporodnak, mint azt már előbb láttuk.

Miért veszedelmes a vértetű? Azért, mert nemcsak nem engedi, hogy a fa sebei behegedjenek, hanem ujakat is okoz és pedig leginkább a fa véghajtásain s a gallyakon olyan nagy mértékben, hogy ott a fa folyton szenved, nemcsak azért, mert a millió és millió számra felszaporodó rovar folyton a meglepett fa nedvéből él, hanem azért is, mert az ilyen beteg fa nem bírja koronájá ágainak és gallyainak látját elég korán meg-

éreltni, miért is azután annak azt a részét, a melyet a vértetű nem ölt el, előli a téli fagy. Ez pedig nemcsak kihát a terméshozam nagyságára, hanem a fa életerejére is.

Hogyan védekezünk a vértetű ellen?

Hol a vértetű már régen pusztít és igen magas törzsű fákat lepelt el, ott — ha a fát érdemes megtartani — a koronáját fel kell nyitani és pedig olyan formán, hogy a régi fertőzött ágakat levágatjuk és azonnal elégetjük s a törzs valamennyi (új és régi) sebeit. legyenek azok vértetvesek vagy még tiszták, akár terpentín olajjal, akár petroleum emulzióval, vagy valamely növényi olajjal bemázoljuk s azután pedig vagy folyó oldó-viaszokkal, vagy egyéb anyaggal annyira bekenjük, hogy az egész seb teljesen és állandóan fedett legyen és abban vértetű ne szaporodjék el. Szükséges, hogy a korona levágáskor földre hullott tetveket is irtsuk olyan módon, hogy az illető földet a fa gyökereinek sérelme nélkül mélyen leforgatjuk. Minthogy pedig a földre hullott vértetvek egy része igen szivesen le szeret telepedni a törzsön, de már félig a föld alatt közvetlenül a gyökerek felett, azért szükséges, hogy irtsuk ezt a vértetű tömeget is, a mi ugy történik, hogy a földet ilyen helyen kissé kinyitjuk, s a fa vértetűtől fertőzött törzsét a petroleum emulzió 5—6-szorosan hígított oldatával gondosan lemossuk. Ne feledjük azonban el sohasem, hogy ez az eljárás csupán csak egyszer alkalmazva teljes sikert sohasem ad: azért szükséges, hogy az ilyen fát folyton szemmel kísérjük s ha valahol kis vértetű fölt újból mutatkozik (a mi bizonyos!) azt rögtön a fönti eljárással elpusztítjuk.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hivatalos látogatás.** Hegedűs Gyula nagy-kanizsai csendőr hadnagy f. hó 17-én meglátogatta a csáktornyai csendőrörszt, melyet rendben talált.

— **Uj anyakönyvezető.** A m. kir. belügy-miniszter a hodosáni anyakönyvi kerületbe Kovács Árpád segédjegyzőt helyettes anyakönyvezetővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A déli vaspályatársaság budapesti igazgatósága Berger József vasuti hivatalnokot Nagy-Kanizsáról Csáktornyára helyezte át.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon nagyszámu igen tisztelt helybeli és vidéki hívek, kik fiunk esküvője alkalmából irántunk való jóakaratakat oly megható szívellyességgel tanúsították, fogadják részünkről legszíntebb hálánkat. — Csáktornya 1899. évi február hó 16. S c h w a r z J. rabbi és neje.

— **Gyászistenitisztelt.** Az izraelita imaházban a csáktornyai Chevra-Kadischa egylet f. hó 19-én d. u. 3 órakor gyászistenitiszteltet tart a varazsdi izr. főkéntör közreműködésével. Ugyanekkor tartja a fenti egylet évi közgyűléset.

— **Halálozás.** Özv. Kayser Sámuelné sz. Schücktaniz Mária urnó f. hó 14-én 83 éves korában Keszthelyen elhunyt. Benne Kayser Lajos grófi tiltárk édesanyját gyászolja. Nyugodjék békével! — Antolek Mária m. kir. postamesternő, ki a csáktornyai postahivatalnál hosszabb ideig működött, f. hó 12-én Vincizán, élte 22. évében meghalt. Áldás poraira;

— **A perlaki kisdévodova javára** f. hó 11-én műkedvelő előadással egybekötött tánczestély volt. A Dunántuli Közművelődési-Egylet perlaki ovodájának felügyelő-bizottsága

mint házigazda, dr. Szabó Zsigmond mint rendező s az összes közreműködők szerezték érdemeiket a közjó érdekében tett fáradhatatlan munkásságukért. Az érdekes műsor zsufozásig tartott hozott össze. Igazi gyönyörűség volt nézni, hallgatni azokat a fess, elragadó bájos hölgyeket, a kik a jótékony cél iránti szeretetből fáradoztak. Meg is kapták a jól kiérdemelt dicséretet. »Virágfakadás« című vigjátékban Grész Melanie k. a. elevenen és sok kedves naívsággal csicseregte el a főszerepet. Gyürke Ilona k. a. ügyes, temperamentumos játékaival igen kedves volt. Fliszár Irma k. a. bátor játékaival és bájával ragadott el. Unger Kálmán, Chityil Pál és Grész Kálmán urak műkedvelőknél szokatlan ügyességgel és preczizitással játszottak. Ezután Horváth Csongorné Ő nagysága énekelte; tiszta csengésű, szépen iskolázott éneke sok dicséretet érdemel. Végül Box és Cox egy felvonásos bohózatban dr. Szabó Zsigmond és Grész Kálmán urak igazi művészi tehetségükkel és pompás alakításukkal kaczagatták a közönséget. Spitzer Rezsinka k. a. szerepében nagy művészetet áruzt el, igen bájos házi asszonyka volt. Előadás után a fiatalok tánczra perdtül s a legnagyobb lelkesedéssel járta kivilágos kirivirradig. A kitünően sikerült estélyért Grész Alojósne urhölgyet illeti a babérkoszoru, az ő kitartó fáradozásának köszönhető, hogy a kisdedovoda céljaira 76 frt 87 kr. tiszta jövedelovoda gyűlt egybe. Jelen voltak névsora a következők: Banelly Ferenczné, Banelly Vilmosné, dr. Böhm Szidneyné, Benkovics Ferenczné, Ebespanger Miksáné, Fischer Józsefné, Grész Alojósne, öz. Goricsáncz Józsefné, Grünvald Henrikné, Horváth Csongorné, Horváth Gézané, Hirschsohn Zsigmondné, Kovács Rezsóné, dr. Kemény Fülöpne, Lange Kelemenné, Loncsaries Lipótné, Márkus Péterné, Németh Gyulané, Nemics Ignácne, Nemics Józsefné, öz. Szauerné (Bpest), dr. Szabó Zsigmondné, Sipos Károlyné, Spitzer Józsefné, öz. Sternné, Unger Jánosné (F. Rajk.), Weszeli Ferencné (Szlánja), Zala Józsefné. Leányok: Bezerédy Margit (Alsó-Lendva), Fliszár Irma, Grész Melanie, Gyürke Ilona, Grünfeld Matild, Mattesdorfer Margit. Nemics Gizella, Nemics Lina, Radl Etelka (M. Király), Sostaries Irma és Karolin. Spitzer Rezsín, Sümegi Stefí, Steiner Teréz, Thyri Olga, Unger Margitka (F. Rajk.), Weszeli nővérek (Szlánja), Wirth Amália.

— **A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat** 50 azaz ötven frtot volt szives a csáktornyai önk tüzoltó-egyletnek adományozni, a miert is egyesületünk nevében forró köszönetét nyilvánítja N u z s y elnök.

— **Halálozás.** Vizeki Tallián Ede prepost-kanonok Zágrában, életének nyolczvanegyedik évében meghalt. A zágrábi archidiecézisen ő volt a magyarság utolsó képviselője. Kanonokká lett még abban az időben, mikor a zágrábi püspökséget magyar egyházmegyének tekintették, mely az esztergomi érsekség fenhatósága alatt áll. Tallián Ede még maradt jó magyarnak s az is volt haláláig. Tallián Ede kanonok sok ideig Légradon volt plébános. Áldás porain!

— **A Csáktornyai Takarékpénztár** f. hó 11-én tartotta 27. rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság és a felügyelő bizottság felolvasott jelentései helyeslöleg tudomásul vették, a számadások jóváhagyattak, a felmentvény mind az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére egyhangulag megszavaztatott. Az intézet 27743 frt 69 krt kitévő 1898. évi jövedelme a változatlanul elfogadott igazgatósági javaslat szerint ekként

osztatik fel: 17500 frt 500 drb részvény szelvénynek darabonként 35 frtjával közvetlenül a közgyűlés után történendő beállítására fordítatik. 930 frt helyiérdekű, közhasznu és jótékony célokra adományoztatik. 500 frt az intézet épületeinek értékéből leiratott 300 frt, tiszteletdíj Szeiverth A. igazgató urnak, 475 frt jutalom a tisztviselőknék és szolgának szavaztatott meg. 8038 frt 60 kr. pedig a tartalékalap gyarapítására rendelkezett. Titkos szavazás útján megejtett választáson az igazgatóságból mandatum letelés folytán kilépett: Bencsik Ferencz, Gráner Miksa, Hochsinger Sándor, Mayer Herman, Wollák Rezső és dr. Schwarz Albert urak; nemkülönb az alapszabályok értelmében évről-évre leköszönő felügyelő bizottság ezen tagjai: Pálya Mihály, Alszeghy Alajos és Hirschmann Miksa mint rendes tagok, Stefaics Miksa és Mayer Károly póttagok újból meg lettek választva. Néhai Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegye havonkénti 15 frt kegydíj élvezetében a jövő rendes közgyűlésig érvényben maradólag meghagyatott.

— **Felülfizettek** a perlaki kisdedovoda javára rendezett estélyen: Ziegler Kálmán 4 frt, dr. Szabó Zsigmond 3 frt 50 kr., Varga Jakab, Hirschler Miksa, Golub János, Schrammer György 2—2 frt, Stern Samu 1 frt 50 kr., dr. Pachinger Alajos, dr. Kis Ernő, Mandik Pál, Porkolác József, Tubán Tibor, Suller János, Vándor József, dr. Vörös Cziril, Schulcz Ernő, Uferbach Jenő, öz. Werli Miksáné, Horváth Gézané, Hajós Ferencz, Kengyelics János, Spiegl Albert, Malek István 1—1 frtot a kiknek, valamint mindazoknak a hölgyeknek és uraknak, kik a mulatság rendezésében közreműködni sziveskedtek, a D. K. E. perlaki választmánya köszönetét fejezi ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár tekintetes igazgatósága a helybeli m. kir. állami polg. fiúiskola tanári könyvtára részére 20 frtot volt szives adományozni. Midőn ezen összegnek a mondott célra való átvételét nyilvánosan nyugtázom, hivatalos kötelességemnek ismerem, hogy a tekintetes igazgatóságnak, intézetünk iránt táplált jó indulatáért és a tanügy iránt viseltető meleg érdeklődéséért, hálás köszönetet nyilvánítsam. — Csáktornyan, 1899. évi febr. 13-án. Pálya Mihály igazgató.

— **Táncmulatság.** A csáktornyai vasuti vendéglőben f. hó 13-án sikerült táncmulatság volt, mely virradatig tartott.

— **Sárközy testvérek** zenekara, mint halljuk, a farsangba Grázban is elismerést aratott, ugyanis Reinighaus sörgyáros házimulatságára sürgönyileg hívta meg őket.

— **Gazdasági szakelőadások f. hó 19-én.** Szent-Györgyvölgyön: Nagy Károly tanár, a háziiparról. — Letenyén: Berger Károly Lajos gazd, szaktanár a nőri hó tájfajta tenyészteséről. — Légradon: Guzman Dénes szőlészeti felügyelő, a szőlő okszerű melzéséről.

— **Szerencsétlenség.** Légradói tudósítónk írja, hogy ott mult szombaton halálos végű szerencsétlenség történt egy malomban, melynek áldozata maga a tulajdonos Koren Jakab molnár lett. A szerencsétlen molnár holmi javítani valót talált a komban levő két hajtókeréknél. Mig ő igazgatott, megindult a malom és a kerék bekapta fejét és mellét. Ugyanakkor a malomk körül loglalkozó legények csak a malomkeréknek hirtelen beállt megállítására lett figyelmessé. Utána néz az oknak, de nem sokáig kellett keresnie. A kerekek között ott lógott a gazdája vértől elboritva, összezuzott fejfel és mellet.

Molnártársai hamarosan kivették a kerekek közül, de a hamar előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta. Másnap tartott meg a helyszíni szemle. A szerencsétlenül véget ért molnárt hétfőn temették el nagy részvét mellett. Mint volt hadastyáni tagnak temetésére kivonult a nagykanizsai hadastyán egyesület testületi zászlójával és a légradói tüzoltó-egylet zenekara is.

— **Az eddigi gazd. előadások eredménye.** A mult héten kimutatott 4830, hozzáadva a legutóbbi vasárnapj eredményt 820, résztvett eddigi 5250 gazd és érdeklődő.

— **Kosár-kiállítás** a csáktornyai m. kir. áll. tanítóképző-intézet tornacsarnokában márczius 1-én a kosárfonó tanfolyam által előállított összes kosarak ki lesznek állítva, továbbá a kosárfonás gyakorlatilag is bemutattatik. A kiállítás végeztével a szegedi kiállítás tárgyait nem képező kosarak a legelőbbet ígérőknek árverés útján eladatnak.

— **Egy szegény ember története.** Szegény volt. A szerencsétlenség üldözte. Hét éhezöz gyermekének és beteg fekvöz feleségének nem tudta megkeresni a mindennapi kenyeret, nem annyit, hogy az éhezöz család ne fázzeik. Nyomorgott napnap után s véröz szívet kellett látnia, hogy gyermekei hogy rognak össze az éhségtől, a hidegtől. Végre az Isten megkönyörült rajta, meghallgatta az ártatlan gyermekek imáját. A szegény munkának egy könyörölöz szív munkát adott s a szerencsétlen ember, ki csak nyomort ismert, meg volt elégedve sorsával. Az Újságírók sorsjátékának utolsó húzása előtti napján valami bensöz sugallatnak engedve, majdnem öntudatlanul lépett be Gaedicke A. fölarusító Kossuth Lajos-utca 15. szám alatt levöz üzletébe és első keresetéből egy újságíró-sorsjegyet vett magának. Elrejtette a sorsjegyet, hogy hiábavaló reményeket ne keltsen családja tagjaiban. Másnap vasárnap levén, munkába nem ment, hanem otthon maradt. Ki írja le örömet, midőn egy újságot kezébe véve, látta, hogy a fönyereményt az ő sorsjegye nyerte meg. Mint szegény ember feküdt le s mint jómódú ember ébredt fel. Most már elmondta családjának is az esetet s elképzeltetni azt az örömet, mely azután e Loldog családí körben uralkodott. A szerencsés ember még aznap felvette a pénzt.

— **Anticalvus** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja, a fejbőröt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemcsak férfiaknak és nőeknek, hanem gyermekeknek is kitünően ajánlható. Üvegjét 2 koronáért küldi a föszétküldési raktár: Kanitz Ödön gyógyszer-tára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszer-tárban is.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hasfájásnál, esifájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az atlestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünöz háziszerrő eredményenl használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legelőbb gyógyszer-tárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
 Kiadó és lap tulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me. Margitai Jožefa urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći užitveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj: koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

S v i l e c.

Skupu svilnu opravu ili rubca je vre svaki videl; s kak finimi, svetlimi i jednakemi niti je tkano? — Ovu tkaninu jedna mala gusenica dela.

Svilec zide iz jedne drobne jaje. Na protuletje, kad se vrème stopi, iz jaje zideju 3 millimeter, duge gusenice, koje si same neznaju hranu najti, nego odgojnik se mora za to obriniti. Hrana njiva je malinova listje. Jer pak malina kesno stira vun svoje listje, zato i jaje svilca treba onda deti na toplo, kad već listje maline dobro vun stira. Gosenica onda v toplim lufta, deržati brižljivo je hraniti i čistiti treba, jer lahko zbetežaju, i onda pod nikaj dojde čeli naš trud.

Svilec čez 31—31 danov zraste do kraja; pod ovom vremenu 4 put si zmeče kožu i na 8—9 cmetrov dugi zraste. — Istina, da vnogo malinoga listja poje. Čisto odrasena gosenica je zmazanobele farbe; — okrugla i 12 karike ima, pak 8 par nogah.

Kad gosenica do kraja zraste, onda nemirno ide sim tam, priličnu mesto išče, gde bi se mogla zapresti. Z vust pusti svilni nit, i kojega pušča tak dugo, doklam nije čeli zapredek gotov. Zapredek je za

3—4 dane gotov. Ako vezda zapredka s ostrim nožom gori vrezemo, tak vidimo, da gosenica je zginula, i na mestu njezini skorom nepomično leži barnasta kukuljica. Za 18—20 danov se kukuljica čisto preobrne; zapredka s črleno barnastim mokom preje i jeden beli, čedni metul zide vun, koj nezna leteti; peroti mu pred oči vidljivo rasteju. Metul za kratko vrème nanese do 500 jaje i onda zatem na fletnoma premine.

Ako metula pustimo z zapredka vun ziti, onda niti okolo luknjice se zrastrgaju, dakle zapredek je za vkrej hititi.

Zato, ako nit doli hoćemo omotati, zapredka na 8—10 dana posle zapredje moramo v toplu pećnicu deti, da se kukuljice zadušuju. Onda zapredke v toplu vodu denemo, i poiščemo kraja zapredka. 400—600 zapredkov ide na jeden kilo, 18—20 kil zapredka daje 1 kilo sirovo svilo.

Svilec se k nam z Khine splodil. V Taljanskim i Francuzkim više stoejzerah ljudi si išče kruha s povanjem svilcov. Kvar, da se pri nas malo gdo bavi svilcom! Ako bi ljudi pri nas svilce povali, nebi trebala onda tuliko penez dati za svilo izvanjskim orsagom.

R i ž a.

Sigurno nega hiže, gde riža nebi za hranu hasnuvali. Obćenito ga v juhu hasnujeju; na mlěki kuhano s cimelom i cukorom posipano pak děca ljubiju jako. Po topliših orsagov pak puno obćeniteše ga hasnuju.

Kaj je nam pšenica i hrž, to je njim riža. Makar ovo bilje v orsagu našem za rransko bilje moremo deržati, ipak za radi znamenitosti je vrédno, da se s njom spoznamo.

Riža je takov, kak naprimer pšenica. Na 1 ali poldrugi meter visoko zraste. Na vrhu stebila ima klasa, vu njem je belo-žutkasto seme.

Rižu ravno tak kak žito, svako leto treba sejati i žnjeti. Samo da drugo upravljanje potrebuva kak žito. Riža samo v topli mokrōči raste, zato zemlju, gde riža raste: s zlebe za vodu opraviju, po kojih vodu vpelaju, da ona čele table obleje, naravski da zemlje moreju ravne biti. Visoću vode k potreboči moći ravnati. V toplim vremenu 20—25 cm. gluboki vodi stoji žito; vu vetru ili v mrzlim vremenu skorom na suhoma pustiju zemlju. Ako se žito žuti, onda puščaju vodu teći. Pred žetvom posušiti pustiju zemlju.

Z A B A V A

O r e l.

Ptica Orel je grabežlivac, koj svoje gnjezdo, ne kak druge ptice, na hrastu ili na bukvi bi gradil, nego on svoje gradi u pećini. U posve strmnoj pećini gore visoko si on sagrađi svoje gnjezdo tak, — da od zemlje dole nije niti za pomisliti, da bi se bilo moguće do njegovog gnjezda dovleći, jer visina iznaša do sto metrah i više, a pećina je strma, kak zid. Od odzgor se da pomisliti, kak bi do gnjezda došel, te su već i mnogi probali pak su i taj vratolomni posel izveli, ali mnogi su i zaglavili.

Bilo je godine 1864-e, ja sam hodil u Solnogradu u školu, pak sam videl mrtvoga, svega razmrskanoga mladoga čovieka, koj je pri tom poslu na sledeći način zaglavil:

Dva soldata na dopustu dogovorili su se, da orelovo gnjezdo, koje su kroz dalekozov (perspektiv) na pećini »Hohenstaufen«, vidili, porobe.

Hohenstaufen je od Solnograda po prilici jedan sat prama Bavarskoj udaljen. — Oni su dakle išli na posel; uzeli su sobom debelo uže i svoje soldačke Fašinen nože. Gore na brieg došavši, privezali su uže za drvo, koje je bilo u liniji nad gnjezdom, na koncu užeta je bilo privezano jako drvo na formu ige na kolih tak, da je on, koj se je dole k gnjezdu spuštal, liepo mogel na užetu zajahati.

Jedan anda zajaše na prečno drvo te se čvrsto prime za uže, koje je bilo na vrhuncu za drvo omotano, on drugi pak gore stejći je uže po malo spuštal i tim je on prvi sve niže i niže se spuštal, dok je i do gnjezda došel. U isti hip, na nesreću, je stari orel donesel mlademu hranu i kad je videl pogibelj za svoje gnjezdo, zaletel se je tolikom silom u onoga na užu visećega, da je ov odmah ravnovažje izgubil i preko sto metarah visoko iz vuža u ponor opal, a da onaj drugi, koj je gore pri spuštanju užeta bil, nije odmah zatim u jednu pukotinu na formu jame skočil, te se svojim fašinožem proti navalam staroga orela preko pol ure branil, bil bi orel sigurno i njega odzgor u ponos strmoglavil,

tak je barem sam rekel, dok je cieleu dogodvoštinu pripovedal. On je dapače tvrdil, da je za njega sreća bila, što ga orel nije duže napadal, već što se je k svojim mladim povrnuo, jer su mu već pričele ruke slabiti od mahanja fašinožem.

Drugi krat opet je stari orel doletel iz svoje jutarnje lovine, preko mnogo pećinah više stofinah kilometarah daleko, k svojim mladem sa mladom divokozicom med škrampli. Kad se je k gnjezdu iz visine spuščal, silno je zašumel svojimi krelutmi i neobično hrapavo zakrical. Iz pukotine u pećini visele su razne zamazane krpe i zakrvareni mehenj. Gnjezdo je bilo razoreno i porobljeno, a mladi orel, koj se je već u letenju pomalo vezbal, je zniknul.

Sad se stari orel kriječ diže sve više i više pod oblake, dok mu se krič već dole med pećine nije čul. U toj najvećoj visini je sim tam križal i svojim ostrim okom na sve strane dolje na zemlju pazil.

Na jedan krat silno zašumi na glavami dvijuh jagarov, koji su baš iz šume pod pećinom izišli. Jedan je nosil na glavi u iz šibja spletenoj košari jednoga mladoga orela. I dok su ova dva jagara korak za

Žito onda za ov posel napravejenih melinah zluščiju od posejate kore i tak doneseju v trgovinu.

Po južnih strankah orsaga našega s lepom srečom su već probali ploditi riža. Dobro bi bilo, da čim više bi plodili riža, jer čez godinah vnogo i vnogo peneze treba dati izvanjskim orsagom za rižu.

KAJ JE NOVOGA ?

Nesreča.

Kak nam z Legrada pišeju, prošli tje-den v subotu je smrtna nesreča dostigla jednoga — bolšega dokončaja vrédnoga — mlinara. Koren Jakob je taj mlinar, koj je na Dravi imel svojega melina. V subotu, med poldanom je nekakvoga posla imel v kompu med kotači, ravno onda, kad je pomočnik njegov zatiral melina. Z nepoznato-ga zroka su kotači med sebe zgrabili nesrečnoga mlinara. — Melin se zastavil i onda su samo zapazili grozovitu nesreču, koja se dogodila. S zdrobljenom glavom i s zdrobljenimi prsi je visel med kolači mlinar mrtev. Odmah su ga k domu spravili. Drugi dan je bila iztraga pri melinu i pri mrtvim tēlu. V pondeljek su ga zakopali. Na sprovod njegov, kakti k članu, su z Kaniže velike došli veterani svojom zastavom. Nesrečni mlinar je 36 ljet bil star. Žalostno, da v takvih lepih letah i s takvom smrtjom je moral preminuti.

Smrt.

Poleg Zalaegerszega v Ördöghegy zva-noj občini je Babics Gyula zvani poljoela-vec si zdenca kopal na svojem dvoru. V deli mu je na pomoć bila njegva žena i 18 ljet stara Vilma zvana kcer. Već su na osem klaftrov gluboko zašli i z glubline kamenje i mlaja su s vedricum grabili vun. Med tem toga, kad bi vedru s kamen-jem kci, koja je vu zdencu bila, napunila, se je vuža, na kojoj je vedra visela, vtrgla i vedrica s kamenjem nesrečni devojki na glavu opala. Devojka je odmah vmrla.

Zaručnica.

Z Mohácsa pišeju sledeće : Komlóssi Róza, jedna lēpa, mlada devojka je zaruč-nica bila v Eszėku stanujućemu Varga Ja-noš zvanomu mladencu. Već je sve bilo pripravleno na goste, kad v jednim vre-menu se med nje zmešala jedna prilētna žena, da mladence sposvadi, da se oni raz-zideju. Kad je vidla, da s takvim činom na nikaj zajde, — pogodila je dva mužke, da ogrdiju mladu. Ali to je začula zaručnica, pak tu ženu, koja je njezine poštenje tak štela spokvariti, v srditosti zaklala, mrtvo tēlo na dvoru zakopala i s tem z Eszėka v Mohács s kočila. Ali zabadava! Ravno kad je svojim zaručnikom na zapis došla, su se pred nju postavili žandari i vlo-vili ju.

Iz Amerike.

Kak čitamo, V Ameriki je ove dane zgorela hiža, gde su nore ljudi vraćili. — V New-York zvanoj državi je ta velika hiža, gde su bili skupljeni takvi nesrećni ljudi, kojim se je pamet pomešala. V zoru, kad su betežnici i svi koji su v zidini stan-ovali, v najglublješem snu bili, se — do vezda z nepoznatoga zroka — vužgala hiža. Vručina, dim i pucanje gorećega krova pri-poznano je kazalo nesreću i nori su s ve-likom srditostjom bežali prama zaklenjenimi vratu, jer su betežnici navek pod ostrum pazljivostjom i brižljivo zaprte držali. Pak su k oblokom dobežali i s grozovitim vriš-ćanjem zahtėvali oslobodjenje. Med tem toga su nekaji norci s velikom veseljom gledali ognja, koj se s velikom naglostjom širil i vu strašni vručini su se v ogenj metnuli. Vodstvo ove hiže je jošce v prvim hipu nesreće pobjeglo čez obloke. Oni, koji su z med betežnicij zašli k oblokom, su pobjegli, ali oni, koji su v celle bili spozaprti, jesu zgoreli. Telegramm tak veli, da grede, dim i podirajuće stēne su sedemnajst nore oslo-bodile od svoga težkoga života i od muke. Jer se ogenj naglo širil, poleg toga niti nije moći bilo pomisliti, da se obrani koj.

Cigani.

Još prošli tje-den se dogodilo, da v Perbenyik zvanoj občini su nepoznati zlo-činci porobili željezničkoga krčmara i po-robu su hoteli vćiniti još po drugih mestah. Porobnike je ove dane žandarstvo polovilo. Ove dane su po svetlim danu v Sárospa-taku v doljnim hataru stanujućemu Varga Janoš zvanomu gazdi se postavili, da ga porobiju. Ali gazda ni se preplašil, nego je zgrabil nabitu pušku i znje je med cigane strelil, žena pak se s železnimi rasuhami navalila na porobnike. Na strelanje se jedna ciganica na rameni zgodjeno skup zrušila. — Na sreću ravno onda su onut išli dva žandari; koji su zmed ciganov četiri vlovili, jednoga mužkoga i tri ženske, drugi su pobjegli. Streljenu ciganicu su odnesli v špital.

Obraz zaklanih vojnikov.

Soldacki doktori veliju, da z obraza, v taboru spozaklanih vojnikov moći pove-dati, da kak je koj vumrl, kakvo oružje je kojega zaklalo. — Oni nesrećni, kojim je sablja skončala života, svi mirnoga obraza imaju, koje pak je kugla prehitila, obraz njim kaže bol i preptlašljivost. Čudnovata znamenka je i to, da vumirajućemu človeku, kad pak on već prestane dihati, srce još četiri-pet minut tuće.

Vmoril se.

V Jászfényszaru zvanoj občini se v nedelju skončal jeden mladenec za to, jer ona, koju si je zdavnja zezbal, nije nikaj štela znati od ljubavi njegve. Zato se je pod večer v krčmu spravil, pil je, zabavljal se i dal si je igrafi. Okolo pol noći je za-povedal mužikašom, da ideju pod oblok njegve drage i da njoj njezine pesme igraju. Za tim je dimo odišal i za pol litra ze-le-noga galica je popil. Ali žaludec mu je pre-jaki bil, pak on poleg toga v sebi nikvoga kvara s tem nije vćinil. Za tim pak je zel vužu i v škednju se obesil, — v jutro su ga mrtvoga našli. Dosta bedasto je vćinil, da zbog takve malankosti, pak odhitil svoga života od sebe.

korakom, kilometar za kilometrom u dolinu provalivali i proti jednoj seljačkoj kući stu-pali, brodil je stari orel pun sumnje, na njihovo svako gibanje oštro pazeći u nedo-glednoj skoro visini vrhu njih u zraku. — Kroz luknje pretrganih i razdvojenih obla-kah je pazljivo motril, kak su se pri došastju rečenih dvih jagarah svi stanovnici kuće okolo šibnate košare sgrnuli. Stari orel je celi dan onud križal, a kad se je pričel mrak spuščati, spustil se je skoro do dima iz dimnjaka te su stanovnici čuli u polut-mini neobičan jaki i hrapavi krić u zraku.

Rano u jutro, komaj da se je daniti pričelo, je stari orel već nad dvorom u ve-likoj visini križal te je na dvorište pomenute seljačke kuće pazil.

On je videl, kak sinovi seljaka van pred vratu sekirami drva kalaju i deske piliju, a dieca ih poleg stojeć glede. Malo kasnije iznesu kerletku na dvorište, kroz drotene šibe je stari orel, makar i iz nedo-gledne visine, mogel lahko opaziti, kak je mladi u kerletki prhetal te klunom po re-šetkah tukuć se hotel van osloboditi; sta-rog a orla oko, koje iz najveće visine, nad

oblaki, more svojom oštroćom razlučiti na zemlji miša, posve lahko je opazivalo sva gibanja mladoga u kerletki.

Za čas je kerletka stala sama u dvo-rišču a blizu nje ili okolo nje nije bilo ni-koga videti, a sunce se je sve više digalo.

Stari orel je oči imal samo za dvor, na kojem je kerletka stala, za kerletku i za mladoga orla u kerletki, koj je svojim grbavim klunom hotel sve drotene šibe zviniti, te se iz kerletke osloboditi.

Pod večer su se pričela dieca na dvo-rišču sakupljati i svoje igre tierati. I nekoji odrasli su iz kuće izišli na dvorište te su se prijeli svoga navadnoga posla.

I domaća sneha je svoje još u povoj-kih diete donesla na večernji friški zrak van na dvorište pak ga je metnula na raz-prestrto platno, koje se je od plajhanja već sad bilo posušilo, a ona sama je pri zdencu nekakove krpe plavila. Na krovu su ska-kale dvie svrake, koje su na bližnjoj vrbi imale svoje gnjezdo, a po dvorišču su vrabci pobirali kroz dan raztepeno zruje i to im je bila južina i skup večerja.

Na jedan krat preleti strelolitho tenja po zemlji, u zraku se začuje nekakvi čud-

novati šum, kakti onaj, kad nekaj velikoga leti. —

Kad se je žena od zdenca naglo ogle-dala, dizal se je već iz plajhanog platna ogroman orel u vis. Ona hitro onama pris-koći mokru krpu još u ruki držeća i od straha drhtajuća.

Orel je njezino diete držal u škramp-lih a ona je mogla samo gledati, kak se je sve više i više dizal i med njom i njim prostor u zraku sve veći i veći postajal.

On proveliki strah, koj je tu sad sledel, ju je u tom hipu kakti nadehnu! — Ona hitro priskoći k kerletki, potegne hitro mla-doga orla iz nje te ga krićećega digne ru-kami visoko u zrak niti nemareć za to, što joj je svojim zavinjanim i već podpuno tvrdim klunom na rukah i glavi znatne rane vsekul.

Stari orel je jedno vrieme mirno leb-dil u zraku te je žena od zemlje gore mogla videti svaki krat, kad je krilima zamahnul, za da se u zraku uzdrži, svoje diete u po-vojih, kakti miša izmed njegovih škramp-lov viseli.

Na jedan krat joj se je činilo, kak da pada sve niže, i izbilja za čas je mogla vi-

† Tallán Ede kanonik.

Tallán Ede zagrebački kanonik je vumrl 15-ga o. m. vu Zagrebu. Pokojni živel je 84 letah i bil je negda vu Legradu plebanuš. Naj počiva vu miru!

Umorstvo na gostih.

Iz Szatmára pišeju: da su ove dane jednu devojkú nesli zamuž z Rápolt zvane občine v susednu Porcsalma občinu. Svate je i Bartus Benjamin zvani gazda pratil. Na gostih, v kojih su pak žandari i zmed v občini stanujućih gospodah više bili, su se sviskupa jako zabavljali. Nekak ob jednajstj vuri je jeden človek stupil v hižu i rekel je gostom, da pred hižom leži jeden človek, naj ga pogledneju. Svi su prestrašeno vidli, da Bartus Benjamin leži tam v krvi svoji, koj je pak pred fertal vurom zišel vun z hiže, koga su po reči zatukli i spikali. Glava mu je s baltom bila na više mēstih spredrta, obraz razmrcvarjen, zubi vun zbiti, ruke i prsa prepikana, pak to sve se od hiže na nekoliko korakov dogodilo, bez toga, da bi gda kaj zapazil. Zločinca do sada nisu mogli vloviti. Svako znamenje kaže, da umornik se pomēšal svoji žrtvi. Nesrečni človek je u obće kak probožen, mirni, dobro dušni človek bil poznat. Ženu i decu je ostavil; ali ne samo ovi, nego i čela občina se žalosti za njim, jer ga svaki človek ljubil i štoval. Žandarstvo na široko išće, gdo bi moral biti taj zločinec.

Poljodjelavec i divji marosec.

Ne svagdašnji događaj se pripetil s jednim težakom iz gómörske värmegijje. Szmetnyik težak je ove dane s dugom vužom i s baltom na ramenü išel iz šume dimalo prama domu. Med putem je došel do jedne globuke grabe, gde cvileč i morgotajuč se metal jeden veliki divji marosec, iskajuč, gde bi mogel z grabe vun zajti. Pretrigani i spameten seljak si nije dugo premišljaval, nego s vužom se tak dugo muštral, doklam prasca nijel dobil na nju i ga kunštno vun potegel z grabe. Vezda mu je već divja zvěr tak pod rukom bila, da ju je seljak štel s baltom zaklati. Ali

od balte se preplasil prasec, pak svu jakost si skupa pobral i srečno se vun cuknul z ruke seljaka i s dugom vužom skupa je pobegel. Seljak je pozabil vužu omotati i zavezati k nekoi drēvi, pak se mu mogla posmeknuti sigurna pečenka z ruk. — S žalostnim srcem je gledal za prascom, ali dostiči ni ga mogel.

Paradižum ženah.

Jedna z Indije dimo dojučua englienska žena vnogo je pripovedala iz života v Indijskim Kalkutta zvanim varašu stanujućih ženah. — Nigder na svetu nema ženski spol za svoju potrebuč tu tako družine, kak tam. Tomu je samo ono naravski zrok, da nigder na svetu nesu tak lēne žene, kak vu tem Indijskim varašu. Nije vručina ona, koja bi njim volju od dela vkraj zela. V jutro od šeste do 11-te, popoldan od 5-te do 10 vure na večer je tak krasen zrak, da gotov paradiž je vu njem život. Med poldanom bogate žene s ledom hladiju si sobi. No ali kak goder. — Ipak je jedna iz ženskog spola dokazala, da su lene jako tam žene.

Stare navade.

Jedno i drugo budemo kazali, kakve navade je imel narod pred jedno i dve stotine godine. V denešnjim se čudimo nad tem, da naprimer vilice, koje pak mi vezda nemoremo stradati, su komaj v jezero sedemstotini znašli. Do ovoga vremena su prsti bili vilice. Pri najvećih gospodah, još i pri kraljah su zvon juhe, s rukom jemali svaku hranu iz zdele i tanjire. V taljanskim su počeli najprije hasnuvati vilice i odovud su onda prek zeli navadu v svaki orsag. Najprije su je samo velika gospoda hasnuvala, ali potlam su se već obće v svaku hižu razširila tak, da vezda bez nje niti nemoremo jesti.

Vu ovim vremenu pri stolu su za najprvo mesto držali ono, koje je naproti vratam bilo. Tu je sedel prvi gost, ili kojega su štel počastiti. Od gosta na lēvu i desnu stranku su sedeli drugi gosti. Mužki s ženskami su malo da sedeli skupa. Žene su redovito pri drugim stolu sedele. Vu ovim

vremenu se vnoigiput dogodilo, da onomu, koga nisu vidli rado, ili nepriatelju, su gifa zmešali v hranu. Poleg toga vu navadu su došli, koji su navék hrane napre prekoštali. Vu ovim vremenu su gosti z jedne zdele jeli juhu, to je vezda v najzadnoj hiži i to samo v najzadnji seli navada. Med hranami najprva je bila juha — kak i vezda, zatim jajce, riba, meso. Med ovimi su dali pečenke. Med vino su vnogo dihalja mešali, koja su od toga tak jaka bila, da vezda najjakšni zaludec to nebi mogel preladati. Vnoigiput su i 7 fēle juhe dali gore, samo za tim su došle druge hrane. Med velikom gospodom su jako vnogo dali na broj hranah. Navada je bila med njimi, čim više fēle hrane dati. Hrane su na srebrnih talicah nosili na stol.

Cigani.

Cigani došli vu jeden alföldski varaš. Začuli su oni želju Szücsovu, pak zato su odmah ga poiskali veleč, da oni znaju za takvo vračtvo, po kojoj i mustači odmah zrasteju. Szücs je to veruval i privolil na vračtvo. V jeden veliki kad su svakojačku travu skup nanosili i onda kupelj napravili. Szücs se moral nutri sestü, i onda su kada s jednom plavtom zavezali. Jedni su okolo kada skakali i ružili, tobož, da bi vračtvo čim prije mustače vun stiralö, a drugi su pak pod ovom halabukom šunke, sophon i druga hasnovita drugovanja sponbrali. Kad su već od svega dosta imeli, onda su lēpo odišli i Szücsa samoga ostavili. V događaju to je najznameniteše, da je Szücs ne ufal cigane proganjati, a još menje javiti poglavarstvu, da ga ljudi nebi zasmehavali.

Spekli su ju.

Vu Karczagu je jedna 7 let stara pucka kožnoga betega dobila. Praznoverni roditelji mesto da bi k doktoru išli, jednu žensku su dozvali, da bi devojkú zvrčila z toga odurnoga betega. Ova je anda svakojačku travu sponbrala i iz toga i z nekke mašce je mazilo napravila i s tim je tēlo devojke namazala. To jošće nebi bilo hudo, ali devojka je jošće posle krušnoga pečenja morala vu vruču pečnicu iti, da mazilo bude bolje v kožu zašlo. Za pol vure su devojkú mrtvu potegnuli z pečnice. Doktorska iztraga je dokazala, da devojka je žrtva bila glamažtvu.

Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priedil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Šandor), cēna 50 kr. Vu maloj ovoj knjižici sabrano je vnogo šale i dosjetke, pak se za fal cēnu, kaj košta, — more vsakomu osobito preporučiti.

Knjižara i štamparija
Strausz Šandora
Čakovec.

deti, onak bez oduška tu stoječa, da se stari orel posve lagano dole prama sienokoši spušća. U tom hipu ona spusti mladoga orla te bez dušo bieži prama miestu, gde se je stari dole spustil i na očigled svog mladog, diete na sienokošu posve volko iz škraplov izpustil.

Dok je svoj plien izpustil te se je opet dizati pričel, blisne od kuće — puška pukne i — dole padne ogromna ptica razprostrtemi krili na sienokošu, dočim mladi sad na slobodi, krilima brzo mahajuć hitro se u vis digne te ga za kratko vrieme preko krovovah kućah i preko vrhuncev drvelja nestane.

I ovak sam ja u formi pripovesti opisal narav orla, jer mnogi su već orla videli, a mnogi samo namalanoga, pak da nebudu mislili, da orel ima dvie okorunjene glave tak, — kak tam na erarskim uredu na malani na tabli visi, i opet da nebudu mislili, da je onak liepi mili i posve nedužni ptiček, koj nikomu ništ neče, kak na primer naš puran ili žerjav.

Čoviek bez glave.

Glasoviti spisatelj Vörösmarty bil je jednoč u audienciji pri kralju, pak je u predsoblju audienceske sale po navadi čekal, dokle na njega red dojde. Pošto pak je bil vrlo nahladjen i jakoga kalarrha imal, — zaprosil je gospodu u predsoblju, da do tog vriemena, dok ga u salu pred kralja pozovu, slobodno zadrži škrljak na glavi.

Dok se je anda sa prisutnimi zabavljal, bude na jedan krat u salu pozvan, i u naglosti pozabivši, da ima škrljak na glavi, pograbi jednoga onde na stolu ležečega u ruku i stupi u salu pred kralja, koj ga je smejuč se liepo prijel.

»Ah moj dragi Vörösmarty, oni su se valjda bojali, da nebi jednoga škrljaka uzput zgubili, — pak su si zato dva uzeli?»

»Oh proklete!« — krikne domišljati učenjak. — »Dva škrljaka su izbilja odviše za onoga, koj glavu zgubi!«

Em. Kollay.

Gabona árak. — Cienn zítka.

1 m.-máza.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	9—	—
Zab	Zob	575—	—
Rozs	Hrz	6—	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	520—	—
» » ó	» stara	—	—
Árpa	Ječmen	575—	—
Fehér bab uj	Grah beli	625—	—
Sárga » »	» žuli	575—	—
Vegyes » »	» změšan	525—	—
Lenmag	Len	9—	—
Bükköny	Grahorka	6—	—

Nyiltér*)

E rovat alatt közlötökert sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szek.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyaráimból rendeltetnek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. — **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig** póstafordultával küldenek. 1

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító)

Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan lá.

6900/ilk. 1898.

Dr. Kemény Fülöpnek Kozarics György-höz való csatlakozása kimondatik s kibocsátatik a következő együttes

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kozarics György perlaki lakos és dr. Kemény Fülöp u. o. lakosnak Kozarics Mihály és Kozarics Mátyás perlaki lakosok elleni végrehajtási ügyében 107 frt 58 kr. tőke, ennek 1898. február 18. napjától járó 5% kamatai, 27 frt 17 kr. eddigi, 9 frt 85 kr. árverés kérvényi költség ugy 22 frt 12 kr. kielégítése végett a n.-kanizsai kir. törv.-szék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a perlaki 3378. szljkyben 3138. hrsz. a foglalt ingatlanak Kozarics Mihály és Mátyás nevéen álló fele része 146 frt; a 3271. szljkyben 2654. hrsz. ingatlan 249 frt, 2835. hrsz. ing. 235 frt, 2837. hrsz. ing. 6 frt, 3232. hrsz. ing. 167 frt, 3675. hrsz. ing. 145 frt kikiáltási ár mint becsárban az

1899. évi február hó 25. napján d. u. 3 órákor

a tkvi hatóság irodájában Lőke Emil vagy dr. Kemény Fülöp ügyvédek közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fognak. A mennyiben az árverés csak dr. Kemény Fülöp érdekében tartatnék meg, ugy a 3183. hrsz. ingatlannak része a 2835., 2654. hrsz. ingatlanok csak fél s pedig a Kozarics Mihály része bocsátatik árverés alá.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% bánatpenz fejébe letenni s a vevő a vételárt 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre hogy az arverési feltételek a hivatalos órák alatt, alulirt tkvi hatóságnál és Perlak község előjáróságánál megtekinthetők.

Az árverés elrendelése a fent említett tjejegyzőkönyvekben feljegyzandók. A 3377. szljkyben foglalt ingatlanra az árverés az 5224./98. számú végzéssel már elrendeltetett. ezen ingatlanra nézve az árverési hirdetmény

ki nem bocsátatik, de Kozarics Györgynek dr. Kemény Fülöphöz való csatlakozása kimondatik s az 1898. évi decz. 31-ére kitűzött árverés Kozarics György érdekében is megtartatni fog.

Perlak, 1898. december 1-én.

97. sz. v. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881-évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróság 1898. évi V. 470/1. számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Muraközi takarékpénztár javára MikácZ István és társai domásneczi lakosok ellen 115 frt s jár. erejéig 1898. évi január hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt, és 1200 frtra becsült következő ingóságok u. m.: 4 ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 98. V. 470./2. számú végzése folytán 115 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi szept. hó 11. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 17 frt 57 krban bíróilag már megálapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis Domásneczen leendő eszközlésére

1899. évi február hó 28. napjának délutáni 2 órája

határidőül kítuzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 716

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1899. évi február 1-én.

Sós Frigyes
kir. bír. végrehajtó.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyvíz

MINT NYÁLKA OLDÓ SZER

ugy magában mint meleg tejjel vegyítve **KÖHÖGÉS-NÉL, REKEDTSÉG-NÉL.**

TUDÓHURUTNÁL stb.

legjobb gyógyszerrel ajánlatik **NEHÉZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-HURUTNÁL KITŰNŐ HATÁSA VAN**

Kapható:
T O D O R R. czégnél.

62510 10

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen repamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom egyrészt a gazdaközönség **tájékoztásául**, másrészt a magzükségletük nálam **bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéséül** kijelenteni, hogy a vidéki ismételladoknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők **valóban czégemtől származóknak**, melyek vagy

az én ólomzármammal,
vagy egy álló **medvét jelképező**

törvénszerűleg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskóban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön
csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrásy-ut 23. sz.

A „Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság“

közhírré teszi, miszerint

folyó évi márczius hó 6-án d. u. 2 órákor, Csáktornyan
(a társaság helyiségében)

VII.-ik rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényeseket ezennel meghívja.

Azon részvényesek, kik azon megjelenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a még nem esedékes szelvényekkel együtt, a magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságánál Budapesten (Nándor-utca) vagy pedig a »Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság« pépztáránál letenni. Az alapszabályok 32. §-a értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan a társaság helyiségeiben betekintheés végett közszemlére kitétetik.

C s á k t o r n y a, 1899. évi február hó 18-án.

Az igazgatóság.

T á r g y s o r o z a t:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az elmúlt üzleti év menetéről, 1898. év üzleti mérlegének bemutatása, a tisztá nyeremény mi-kénti felosztása és a felmentvény megadása.
2. A felügyelő bizottság választása.

Kérje
a **The Continental**
Bodega Company.

világhíri spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharaként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: **Budapest**
szaki: **IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca**
sarkán, a **Genly-Castrol** szemben.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (flechten) s az e bajjal együtt járó kiállhatatlan bőrvizketegét jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehoi sem találtak. A Dr. Hebra sömörirtó(-ja Külső) használatra való nem ártalmas. Ára 6 ft o. é. vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is). Utánvételt 50 krral több. Kapható: **St. Marien — Droguerie Danzig.** (Deutschland.)

720 2-5

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbestalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyolok kirándulásán használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Kérdők egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalppal, ugyanannál a cipésznél a aztán küldjék ide.

Misélük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járók; megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Wekerle Sándor.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukazem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideai viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Nögys-féle, az egész világon szabaddalmazott asbestalppal látja el.

Kötésvastagsága 1 ft 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbestalppelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közbe hadsergeknek és a m. kir. honvédségnek eddig 2.500 pár szállították.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beklüldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árandemény.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság, Budapest VI. Sziv. utca 18.

524 16-22

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hira, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz esemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500.000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalpon létesült azért, mert mint tudja van, a homoktalpon a földben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönb a lapos és magas (hogyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Berezcki Máté mezőkovácsházi hírneves telepítől valók. Ugy magasderek, valamint törpe esemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép esemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák drja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentírt gyümölcsfajoktól táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű esemeték is kaphatók. Erősségük szerint 2-5-7-10-15 krt, melyek gazdag gyökerüknél fogva főként nagyban telepítésekhez elősóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentí minőségű esemeték vadonczai is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentírt czémél. A gazdag gyökerű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 ft 85 krtól 19 frtiz terjed. Nagyobb vételnél 3-10-15%, engedmény — Level-czim:

Ungváry László gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

642 8-10

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi-ször olentáltt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapító bedörzölésenként alkalmazatik közszyვნնél, csuszánál, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbertek utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyebet "Horgony" vedjegy és Richter czegjegyez nekül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., esász. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT (Thüringia).

645 16-40